

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-010
Arkivsaksnr: 22/73	Løpenr: 23/4346
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Valstyret	25.05.2023	010/2023

Fullmakt til oppnemning av røystemottakarar til førehandsrøystinga ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2023

25.05.2023 Valstyret:

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

VAL- 010/2023 Vedtak:

Valstyret gir rådmannen fullmakt til å oppnemna røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2023. Fullmakta blir gjeven med heimel i vallova § 8-2 første ledd bokstav a.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Valstyret gir rådmannen fullmakt til å oppnemna røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2023. Fullmakta blir gjeven med heimel i vallova § 8-2 første ledd bokstav a.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Vallova
(<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-28-57>)
- Valhandboka
(<https://www.regjeringen.no/no/tema/valg-og-demokrati/den-norske-valgordningen/valghandboken/id463405/>)

Oppsummering:

Det må oppnemnast eit tilstrekkeleg tal røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga i Samnanger ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2023. Ved tidlegare val i Samnanger har røystemottakarane blitt oppnemnde av valstyret. Rådmannen foreslår at valstyret gir rådmannen fullmakt til å oppnemna røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga ved årets val.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Perioden for ordinær førehandsrøysting ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2023 er 10. august – 8. september. I tillegg er det høve til tidlegrøysting i perioden 1. juli – 9. august.

Vallova § 8-2 seier følgjande om kven som kan ta imot førehandsrøyster:

§ 8-2. Hvem kan motta forhåndsstemmer

- (1) Som stemmemottaker innenriks fungerer
 - a. stemmemottakere oppnevnt av valgstyret.
 - b. Sysselmeisteren på Svalbard. Sysselmeisteren kan oppnevne andre stemmemottakere.
 - c. på Jan Mayen den departementet bestemmer.
- (2) Som stemmemottaker utenriks fungerer
 - a. utenrikstjenestemann ved lønnet norsk utenriksstasjon. Etter særskilt bemyndigelse fra Utenriksdepartementet kan stemmegivning også foregå hos utenrikstjenestemann ved ulønnet norsk utenriksstasjon. Stasjonssjefen kan når det finnes påkrevd, oppnevne en eller flere av stasjonens funksjonærer til å motta forhåndsstemmer.
 - b. stemmemottakere oppnevnt av departementet dersom stemmegivningen foregår andre steder enn det som fremgår av bokstav a.
- (3) Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker i kommunene i vedkommende valgdistrikt.
- (4) Dersom en velger som oppholder seg utenfor riket ikke har mulighet til å oppsøke en stemmemottaker, kan vedkommende avgi stemme ved brevpost uten at en stemmemottaker er til stede ved stemmegivningen.

Vallova § 8-1 femte ledd seier følgjande om mottak av førehandsrøyster:

- (5) Ved forhåndsstemmegivningen innenriks, unntatt på Svalbard og Jan Mayen, skal det fra 10. august være minst to stemmemottakere til stede ved mottak av forhåndsstemmer.

I punkt 10.6.1 i Kommunal- og distriktsdepartementet si valhandbok er det presisert at kravet om at det skal vera to røystemottakarar til stades ved røystegjevinga, berre gjeld i den ordinære førehandsrøysteperioden. Kravet gjeld ikkje ved tidlegrøysting.

Det er behov for å oppnemna eit tilstrekkeleg tal førehandsrøystemottakarar til årets val, slik at det i førehandsrøystingsperioden alltid er minst to oppnemnde førehandsrøystemottakarar til stades i opningstida på kommunehuset.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Ved tidlegare val i Samnanger har valstyret sjølv oppnemnt røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga. Etter § 8-2 i vallova ligg dette myndet til valstyret, men på same måte som for mange andre oppgåver som etter vallova ligg til valstyret, kan valstyret delegera dette myndet. Moglege alternativ kan vera at valstyret delegerer dette myndet til leiaren i valstyret, eller til rådmannen.

Som røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga blir vanlegvis dei fleste tilsette på kommunehuset oppnemnt. Dette har vorte gjort for å unngå risiko for at veljarar ikkje får avgitt førehandsrøyst i kommunehuset si opningstid fordi det ikkje er to røystemottakarar til stades. Det er tilsette ved servicesenteret på kommunehuset som normalt tek imot førehandsrøyster, men det vil ikkje alltid vera to tilsette til stades på servicesenteret. Derfor må i ein del tilfelle andre tilsette på kommunehuset vera røystemottakar nummer to.

Nokon av dei oppnemnde førehandsrøystemottakarane vil få tilgang til det elektroniske valadministrasjonssystemet EVA. Dei vil også få opplæring i korleis førehandsrøyster skal registrerast der. Dette vil primært gjelda for tilsette ved servicesenteret.

Rolla til dei andre førehandsrøystemottakarane vil vera at dei ved behov kan vera røystemottakar nummer to («vitne»). Desse treng ikkje tilgang til EVA og heller ikkje noko opplæring. Det er viktig å ha mange nok personar i denne kategorien.

Uttalar frå andre:

Det er ikkje henta inn uttalar frå andre i samband med arbeidet med denne saka.

Vurderingar og konsekvensar:**Vurderingar:**

Rådmannen foreslår at valstyret gir rådmannen fullmakt til å oppnemna røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga ved årets val. Dette vil vera ei meir fleksibel løysing enn om valstyret sjølv skal oppnemna røystemottakarane. Rådmannen vil då vurdera kor mange av dei tilsette på kommunehuset som i første omgang skal oppnemnast som røystemottakarar, og han vil undervegs i førehandsrøystingsperioden kunne oppnemna fleire ved behov.

Konsekvensar:

Dersom valstyret gir rådmannen fullmakt til å oppnemna røystemottakarar til tidleg- og førehandsrøystinga, vil valstyret ikkje ha moglegheit til å avgjera konkret kva personar som skal oppnemnast. I praksis vil dette truleg vera lite problematisk. Valstyret har ved tidlegare val ikkje gjort nokon endringar i forhold til rådmannen sitt framlegg om kva personar som skal oppnemnast.

Ordninga som rådmannen foreslår ved årets val, vil som nemnt ovanfor vera ei meir fleksibel ordning enn tidlegare. Dersom det blir behov for å supplera lista over røystemottakarar undervegds i tidleg- eller førehandsrøysteperioden, vil dette kunne gjerast utan at valstyret må koma saman og gjera vedtak.